

BOSHLANG‘ICH SINIF O‘QUVCHILARIGA INGLIZ TILINI TURLI QIZIQARLI O‘YINLAR VA USULLAR ORQALI O‘QITISH

Scientific supervisor: Saliyeva Ziroat Zokirovna

Ahmadaliyeva Nazokat Faxriddin qizi

Samarqand davlat chet tillari instituti, Ingliz tili fakulteti

2-kurs, 2306-guruh talabasi

Axmadaliyevanazokat8@gmail.com

<https://doi.org/10.5281/zenodo.14641003>

Annotatsiya

Ushbu maqola boshlang‘ich sinf o‘quvchilariga ingliz tilini o‘rgatishda qiziqarli va interaktiv o‘yinlar va metodlarning samarali qo‘llanilishini ko‘rib chiqadi. Maqolada o‘quvchilarning ingliz tilini o‘rganish jarayonida motivatsiyasini oshirish, yangi so‘zlarni tez va samarali eslab qolish, shuningdek, grammatika va talaffuzni yaxshilash uchun turli o‘yinlar va faoliyat turlari tavsiya etiladi. Xususan, "Simon says", "Charades", so‘z kartochkalari, qo‘shiqlar, rasmi hikoyalar va texnologik dasturlar kabi o‘yinlar orqali til o‘rganishning qiziqarli va oson usullari taqdim etiladi. Ushbu usullar bolalarning ingliz tilini o‘rganishdagi qiziqishini oshirib, ularni interaktiv va faol tarzda darslarga jalb qilishga yordam beradi.

Kalit so‘zlar: *boshlang‘ich sinf, ingliz tili, o‘qitish metodlari, o‘yinlar, interaktiv darslar, motivatsiya, til o‘rganish, grammatika, talaffuz, so‘z kartochkalari, rol o‘ynash, qo‘shiqlar, texnologik vositalar, rasmi hikoyalar, kinestetik usul.*

Kirish

Ingliz tili bugungi kunda global kommunikatsiyaning asosiy vositalaridan biriga aylangan. Bu tilni o‘rganish yosh bolalar uchun ham zarur bo‘lib, boshlang‘ich sinf o‘quvchilari uchun ingliz tilini o‘rgatish jarayoni alohida e‘tibor talab etadi. Bolalar o‘z yoshiga xos qiziqish, faoliyat va o‘rganish usullariga ega, shuning uchun ingliz tilini o‘rgatishda an‘anaviy darslardan tashqari, qiziqarli va interaktiv o‘yinlar ham muhim ahamiyatga ega. O‘yinlar nafaqat o‘quvchilarning til o‘rganishga bo‘lgan motivatsiyasini oshiradi, balki yangi bilimlarni mustahkamlashda ham samarali vosita hisoblanadi. Ushbu maqolada boshlang‘ich sinf o‘quvchilariga ingliz tilini o‘rgatishda foydalanish mumkin bo‘lgan turli o‘yinga asoslangan metodlar va usullar haqida so‘z yuritamiz.

Boshlang‘ich sinf o‘quvchilariga ingliz tilini o‘rgatish

Boshlang‘ich sinf o‘quvchilariga ingliz tilini o‘rgatish jarayoni ularning rivojlanish xususiyatlariga mos bo‘lishi kerak. Bolalar yoshiga qarab turli o‘qitish metodlarini talab qiladi. Ular o‘rganayotgan materialni eslab qolish uchun faqat mantiqiy fikrlash emas, balki hissiy va jismoniy faoliyatni ham qo‘llashadi. Ingliz tilini o‘rgatishda eng samarali metodlar qatoriga interaktiv o‘yinlar, qo‘shiqlar, rasmi hikoyalar, rolli o‘yinlar va texnologik

vositalardan foydalanish kiradi. Bu metodlar o'quvchilarning tilni o'rganishga bo'lgan qiziqishini oshiradi va ularni faolroq o'rganishga undaydi.

Ingliz tilini o'rgatishda o'yinlarning ahamiyati

Ingliz tilini o'rganishda o'yinlar bolalarga tilni o'zlashtirishda yordam beradi. O'yinlar orqali o'quvchilar nafaqat so'z boyligini oshiradilar, balki grammatik qoidalarni ham amaliyotda qo'llashadi. Misol uchun, "Simon says" kabi o'yinlar yordamida bolalar ingliz tilidagi buyruqlarni o'rganishadi. Shuningdek, "Charades" (qiyofalar) o'yini orqali bolalar ingliz tilidagi so'zlarni tasvirlashni o'rganadilar, bu esa ularga so'zlarni yaxshiroq eslab qolish imkonini beradi.

Grammatika va talaffuzni o'rgatishning innovatsion usullari

Boshlang'ich sinf o'quvchilari uchun grammatika va talaffuzni o'rgatish qiyin bo'lishi mumkin. Shuning uchun o'qituvchilar grammatikani o'yin va faoliyatlar orqali o'rgatishga harakat qiladilar. "Sentence Scramble" kabi o'yinlar yordamida bolalar jummalarni tuzishni o'rganishadi. Shu bilan birga, qo'shiqlar orqali talaffuzni yaxshilash mumkin, chunki qo'shiqlarda talaffuz qoidalari oddiy va bolalarga tushunarli tarzda taqdim etiladi.

Texnologiyalardan foydalanish

Hozirgi kunda bolalar uchun turli mobil ilovalar va interaktiv dasturlar mavjud. Masalan, "Duolingo", "ABCmouse" va boshqa onlayn resurslar yordamida o'quvchilar ingliz tilini o'rganishda texnologiyalardan foydalanadilar. Bu dasturlar orqali o'quvchilar so'zlarni, jummalarni va grammatik qoidalarni o'rganishlari mumkin, va bu jarayon o'quvchilarga qiziqarli va interaktiv tarzda taqdim etiladi.

Kinestetik o'qitish usuli

Kinestetik o'qitish usuli jismoniy faoliyatga asoslanadi. Ba'zi bolalar tilni jismoniy faoliyat orqali o'rganishadi. Masalan, "touch the floor", "jump up" kabi buyruqlar yordamida o'quvchilar ingliz tilidagi so'zlarni eslab qolishadi. Bu usul nafaqat til o'rganish, balki bolalar uchun energiya sarflab, sog'lom rivojlanish uchun ham foydalidir.

Xulosa

Boshlang'ich sinf o'quvchilariga ingliz tilini o'rgatishda o'yinlar va interaktiv metodlar juda muhim rol o'ynaydi. O'quvchilarning qiziqishini oshirish va tilni samarali o'rganish uchun innovatsion yondashuvlarni qo'llash zarur. Bunday metodlar nafaqat til o'rganishni qiziqarli va samarali qiladi, balki bolalarning umumiy rivojlanishiga ham ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Harmer, J. (2007). *The Practice of English Language Teaching*. 4th Edition. Pearson Longman.

Ushbu kitob ingliz tilini o'rgatish bo'yicha metodik yondashuvlarni va strategiyalarni o'z ichiga oladi, shu jumladan o'yinlar va interaktiv metodlari

2. Andarsen-Freeman, D. (2014). *Techniques and Principles in Language Teaching*. 3rd Edition. Oxford University Press.

Bu manba til o'rgatishning turli metodlarini tahlil qiladi va boshlang'ich sinf o'quvchilariga ingliz tilini o'rgatishda samarali usullarni tavsiya etadi

3. Moon, J. (2000). *Children Learning English*. Macmillan Education.

Bolalar uchun ingliz tilini o'rgatish bo'yicha amaliy maslahatlar va usullarni taqdim etadi, shuningdek, o'yin va faoliyatlarning ahamiyatini ta'kidlaydi.

4. Cameron, L. (2001). *Teaching Languages to Young Learners*. Cambridge University Press.

Ushbu asar yosh bolalar bilan ishlashda ingliz tilini o'rgatishning samarali metodikalarini o'rganadi.

5. Doff, A. (1988). *Teach English: A Training Course for Teachers*. Cambridge University Press.

Ingliz tilini o'rgatishda zamonaviy o'qitish metodlarini, shu jumladan o'yin va rolli o'yinlarni qanday qo'llashni ko'rsatadi.

6. Thornbury, S. (2006). *An A-Z of ELT: A Dictionary of Terms and Concepts in English Language Teaching*. Macmillan Education.

Ingliz tilini o'rgatish bo'yicha asosiy atamalarni va usullarini tushuntiradi, shu jumladan bolalar uchun interaktiv o'yinlarning roli.

7. Slattry, M., & Willis, J. (2001). *English for Primary Teachers: A Handbook of Activities and Classroom Language*. Oxford University Press

Boshlan'gich sinf o'quvchilari uchun ingliz tili o'rgatishning innovatsion va qiziqarli usullarini va shu jumladan o'yinlarni taqdim etadi.

8. Richards, J.C., & Rodgers, T.S. (2014). *Approaches and Methods in Language Teaching*. 3rd Edition. Cambridge University Press.

Bu manba turli o'rgatish usullari va metodlarini tahlil qiladi, shuningdek, bolalar uchun til o'rganishni osonlashtiradigan innovatsion usullarga e'tibor qaratadi.

9. Reilly, V., & Ward, T. (2013). *Teaching Practice: A Guide for Early Career Teachers*. Routledge.

O'quvchilarga til o'rgatishda o'yinlar va faoliyatlar orqali qiziqarli va samarali darslar yaratishga oid qo'llanma.